

Дезактивация

Дезактивация - залалсыздандырылған аймақтан радиоактивті заттарды, ғимараттардың, құрылыстардың, киімнің, жеке қорғану құралдарының, судың, тағамның бетінен шығару болып табылады.

Дезактивация екі тәсілмен жүзеге асырылады - механикалық және физика-химиялық, бір-бірін толықтырады.

Механикалық әдіс радиоактивті заттарды ластанған беттерден тазарту, шайқау, киіммен тазалау, сумен жуу (мысалы, авиациялық қозғалтқыштарды пайдалану) арқылы жоюды қамтиды.

Судың беткі кернеулігін азайту температураны көтеру және беткі белсенді заттардың (сабындар, кір жуу ұнтақтары және т.б.) пайдаланылуы мүмкін.

Механикалық әдіс ең қарапайым және қолжетімді болып табылады және, әдетте, ластанған аумақты тастағаннан кейін дереу автокөлік құралдарын, көлік құралдарын, киімді, жеке қорғану құралдарын залалсыздандыру үшін пайдаланылады.

Сонымен қатар, физикалық-химиялық әдіс қолданылады, ол арнайы препараттардың ерітінділерін қолдануды көздейді, ол радиоактивті заттардың бетіндегі алыну тиімділігін едәуір арттырады

Жағдайға және залалсыздандыру объектісіне байланысты залалсыздандыру кезінде әртүрлі әдістер қолданылады. Қатты жабыны бар аумақтар суару және өрт сөндіргіштері бар жоғары қысым кезінде радиоактивті заттар (шаң) жуу арқылы ажыратылады.

Қатты жабу болған жерлерде залалсыздандыру топырақтың немесе қардың үстіңгі қабатын кесу және жою, таза топырақпен толтыру, радионуклидтерді жинайтын өсімдіктермен себу алаңдары, т.б. арқылы жүзеге асырылады.

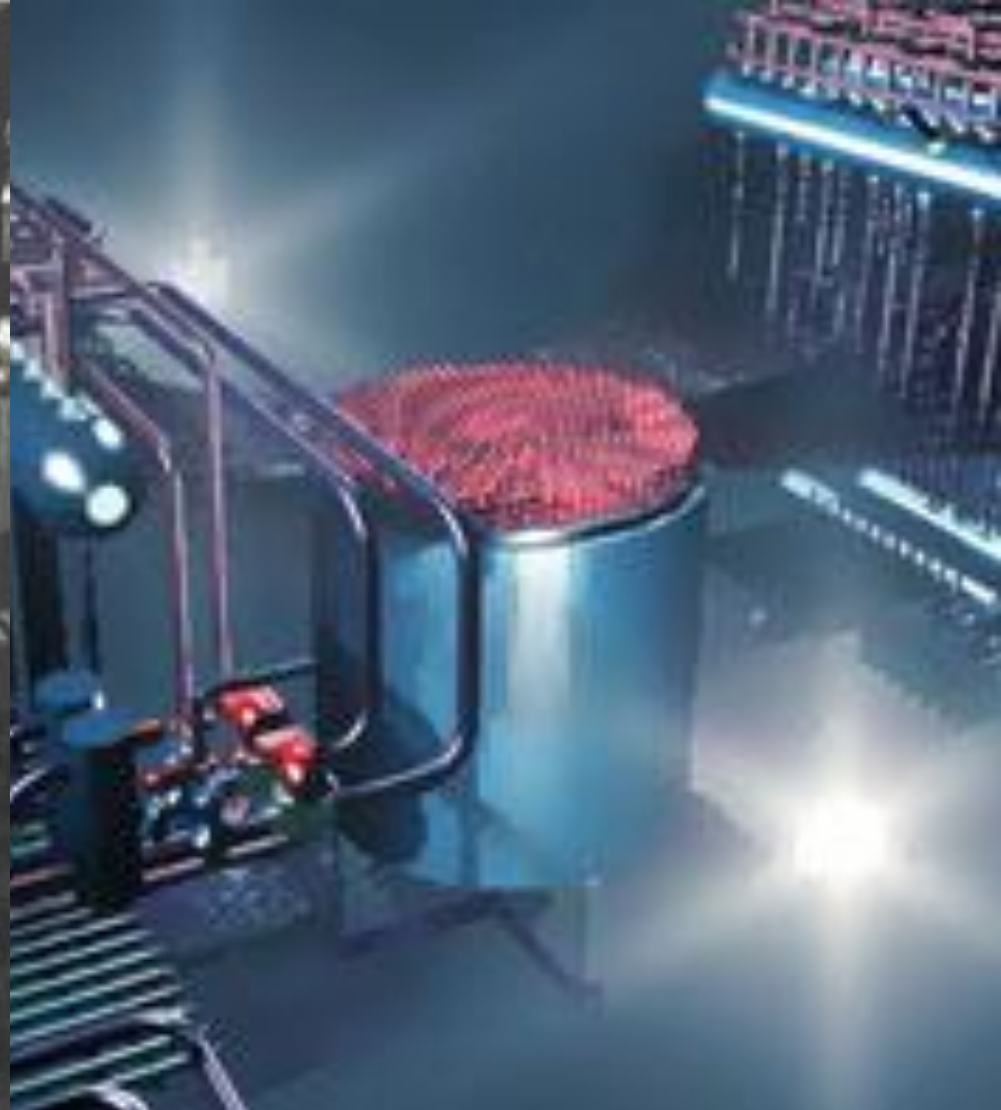

Технические средства дезактивации

Өртүрлі беттерді залалсыздандыру, радиоактивті заттармен ластанған
Стационарлық және портативті залалсыздандыру қондырғылары
үшін қолданылады.

Олар атомдық электр станцияларына жеткізілетін стационарлық залалсыздандыру жүйелерін, ядролық реакторларды зерттеуді қамтиды.

Олар радиациялық қауіпті үй-жайларда салынған құбырлар болып табылады, қажет болған жағдайда дезактивтік ерітінді жеткізіледі және бөлмелер мен жабдықтарды сыртқы жуу бумен тазартқыш арқылы жүзеге асырылады.

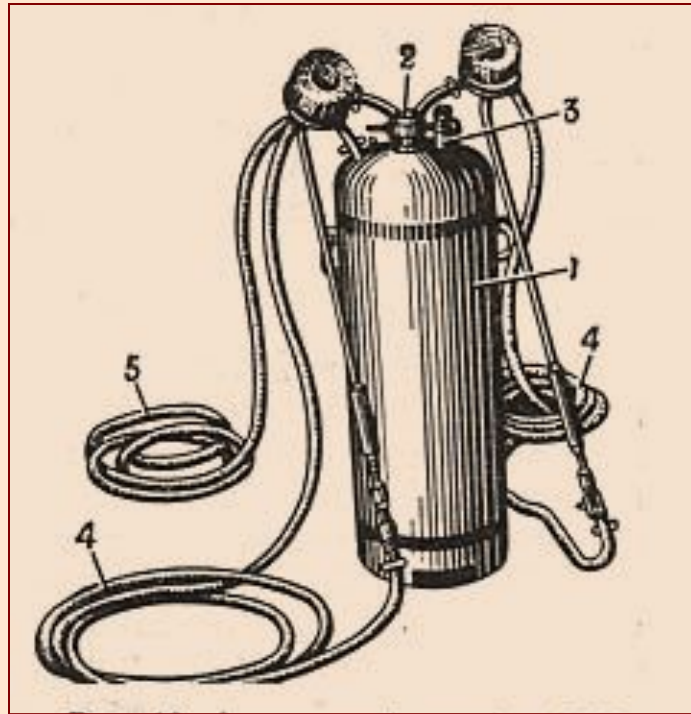

Зиянды залалсыздандырудың портативті құралдар:

1. Қару-жарақтар мен жабдықтарды өшіруге арналған жиынтықтың дербес құрылғысы. (ДКВ)

Автономный прибор ДКВ

DKV бак (1) мен сифоннан (2) тұрады. Құралдың жоғарғы бөлігінде құрылғының резервуарындағы қысымның 5,5 кгс / см-нен жоғары қысымын болдырмау үшін екі саңылаулар мен қауіпсіздік клапаны бар (3).

Құрылғыға екі шланг щеткалары, әрқайсысының ұзындығы 5 метр болатын екі сұйық шланг (4), ауа шлангісі (5) және автомобильдік ауа сорғы бекітілген.

Ранцевый корабельный дезактивизационный прибор (РКДП)

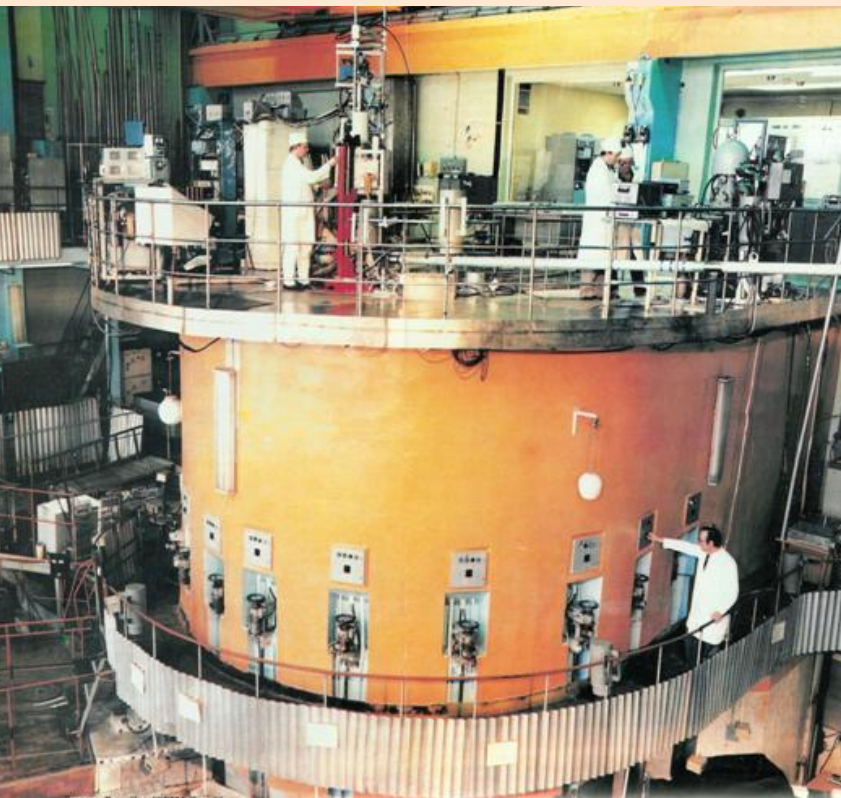
құрамына мыналар кіреді: резервуар, ауа цилиндрі, редукторы, шланг, бақылау клапаны, қауіпсіздік клапаны, щетка бар шланг.

РКДП ДКВ құрылғысының жұмыс істеу принципі бірдей және сұйықтық шлангтар арқылы қысылған ауа қысымымен резервуардағы деактивирленген ерітіндіді шлангтарға дейін жеткізіп, оларды щеткалармен өңделетін бетке таратады.

радиоактивті заттармен ластанған жағдайда дезактивациялық сұйықтықтар пайдаланады.

Для дезактивации поверхностей применяются:

препарат СФ-3, раствор N 3, раствор дезактивирующего порошка СФ-2 (СФ-2У), раствор моющих средств и т.д.

№ 3 ерітінді - 2% тұз қышқылы және 0,5%, жуғыш зат, ФП-10 немесе ОП-7 бар су ерітіндісі болып табылады. Ерітінділерді ажырату тұжырымдарының айтарлықтай санынан SF-3-нің 1% су ерітіндісі кеңінен қолданылады.

өңдеуден кейін, зарарсыздандыру өнімдері өрт сөндіру жеңдерінің арқылы қысыммен сумен беттерін шайылады және RV өңдеу РВ көлденең беттерді (қабат, баспалдақтар және т.б.) өңдеуге кіріседі .